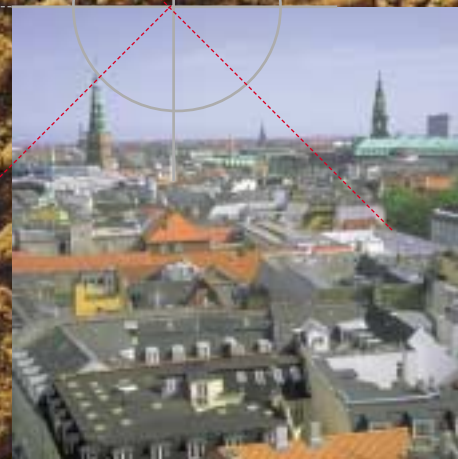

Information

- til ejere af
forurenede grunde

Amterne
i Danmark

Amtets kortlægning af jordforurening

Derfor gør vi det

Kortlægning

I Danmark har der gennem tiderne været brugt mange kemikalier i virksomheder og industrien. Nogle steder er jorden blevet forurenet, fordi kemikalier er gravet ned, hældt ud eller spildt på jorden.

Andre steder har kemikalierne fundet vej til jorden gennem utætte tanke eller defekte kloakledninger. Også skorstensrøg og trafik kan være skyld i forurening af jorden. Uanset kilden kan jordforurening være til skade for både mennesker og miljø.

For at kunne forhindre skadelige virkninger er det nødvendigt at vide, hvor forureningen er. Derfor kortlægger amtet nu de grunde, som man enten forventer eller ved er forurenede.

Det er forureningens art og styrke, som afgør hvilke forholdsregler, der er nødvendige.

Ejer eller bruger man en kortlagt grund, har man pligter som skal sikre, at forureningen skader mindst muligt. Men man har også rettigheder og forskellige muligheder for at få råd og støtte.

Det kan man læse om i denne folder, som også fortæller hvordan selve kortlægningen foregår, og hvilke regler der gælder.

Kortlægning og indsatsområder

Amtet kortlægger jordforureningen i samarbejde med kommunerne.

Kortlægningen sætter amtet i stand til at udpege de forureninger, som kræver en indsats af hensyn til sundheden eller miljøet.

Kortlægningen kan ske på 2 måder:

- Amtet udpeger de arealer, hvor man ved, at der har været aktiviteter, som gør, at jorden kan være forurenet. Det kaldes kortlægning på vidensniveau 1.
- Amtet udpeger de arealer, hvor man har viden om, at der faktisk er forurenet. Det kaldes kortlægning på vidensniveau 2.

Amtet skal koncentrere sine undersøgelser og indsats i særlige indsatsområder, dvs.:

- boliger, børneinstitutioner og offentlige legepladser
- områder med værdifuldt grundvand.

Amtet sender oplysninger om kortlagte jordforureninger til Matrikelregistret i Kort- og Matrikelstyrelsen, og der vil blive adgang til disse oplysninger.

Lovgivning

Arbejdet med at kortlægge jordforurening er beskrevet i "Lov om forurenet jord", som trådte i kraft 1. januar 2000, og som erstatter "Lov om Affaldsdepoter" fra 1990. Affaldsdepoter, som er registreret efter denne lov, overføres direkte til vidensniveau 2.

Når jorden måske er foruren

Vidensniveau I

Vidensniveau I – når jorden måske er foruren

Amtet kortlægger en grund på vidensniveau I, når man ved, at der har været aktiviteter på arealet som gør, at jorden kan være foruren.

Et eksempel er en fabrik, der har brugt kemikalier, som er skadelige for mennesker og grundvand.

Amtet orienterer grundejere om kortlægningen på vidensniveau I. Ejere skal desuden underrette lejere.

Kortlægningen er en stor opgave, og der kan gå lang tid, før amtet når at vurdere alle grunde.

Man kan fortsat bruge grunden som man plejer, hvis ikke amtet giver besked om andet.

Det kræver en tilladelse fra amtet, hvis man ønsker at ændre brugen af en grund fra **ikke-følsom** til **følsom** eller **meget følsom** anvendelse – f. eks. fra industri til bolig.

Ligeledes skal man normalt have tilladelse fra amtet til **byggeri, gravearbejde og flytning af jord**.

Undersøgelse

Amtet udfører en teknisk undersøgelse for at afklare, om grunden er foruren. Den består som regel af borer og prøver, som amtet udtager og analyserer.

Jordforurening kan dog også dokumenteres gennem fund eller spill af kemikalier, som kan ses med det blotte øje.

Amtet udfører kun undersøgelser, hvis forureningen ligger i et af de særlige indsatsområder.

Udenfor indsatsområderne er det ikke nødvendigt for amtet at vide mere, end at jorden kan være foruren.

Jordforureningsloven stiller ikke krav om, hvornår amtet skal gennemføre undersøgelser. Dog har boligejere med grunde, som er kortlagt på vidensniveau I, ret til at forlange en amtslig undersøgelse inden 2 år.

Meget følsom og følsom arealanvendelse

Pigter

Man skal have tilladelse fra amtet, hvis man vil ændre anvendelsen af et areal med en kortlagt jordforurening til meget følsom eller følsom arealanvendelse.

Man taler om meget følsom anvendelse, når grunden bruges til

- Bolig
- Børneinstitution
- Offentlig legeplads

- og om følsom anvendelse, når grunden bruges til

- Rekreativt område
- Alment tilgængeligt område

- Kolonihave
- Sommerhus
- Institution

Amtet kan i tilladelsen stille krav til nødvendige foranstaltninger, som grundejeren selv skal betale.

Når jorden er foruren

Vidensniveau 2

Vidensniveau 2 – når jorden er foruren

Amtet kortlægger en grund på vidensniveau 2, når man på baggrund af en teknisk undersøgelse **ved**, at jorden er foruren.

Viser undersøgelsen, at kun en del af grunden er foruren, kortlægger amtet kun den forurenede del af grunden.

Grunde, hvor der er kortlagt en jordforurening på vidensniveau 2, kan bruges uændret, hvis amtet ikke giver besked om andet.

Ligesom på vidensniveau 1 skal man normalt have tilladelse fra amtet til **byggeri, gravearbejde** og **flytning af jord**.

Indsats

Amtet gør en indsats, hvis grunden bliver brugt til såkaldt følsom anvendelse, eller hvis der er risiko for forurening af værdifuldt grundvand.

Indsatsen sker i prioriteret rækkefølge i takt med amtets bevillinger.

I mange tilfælde vil der ikke være nogen sundhedsfare ved at bo på en grund, som er kortlagt på vidensniveau 2, fordi forureningen ligger tilpas dybt i jorden. Amtet betaler kun for en oprydning af dybere liggende forureninger, hvis forureningen truer værdifuldt grundvand.

Forureninger i jordoverfladen kan være til fare for menneskers sundhed. Her kan det være nødvendigt, at kontakten med jorden afskæres eller at jorden fjernes.

Afskæring fra jordforurening kan for eksempel ske ved at lægge ren jord på eller ved at dække jorden af med fliser, flis eller bark.

Amtet kan desuden vejlede beboere og brugere om ophold og færden på grunden. I mange tilfælde er forureningen ikke værre, end at oplysning og vejledning er tilstrækkeligt.

Boligejere kan i nogle tilfælde benytte sig af den såkaldte "Værditabsordning", hvorved indsatsen over for jordforurening fremmes. Det koster ca. 40.000 kr. at tilmelde sig ordningen. Man bør rådføre sig med amtet, hvis man vil vide mere om værditabsordningen.

Grundejere kan selv betale for videregående undersøgelser og oprydning. Amtet giver gerne gode råd og vejledning til frivillige undersøgelser, oprydning og krav hertil.

En mindre forurening eller en restforurening, som ikke udgør et problem, vil i nogle tilfælde blive efterladt. Arealet med jordforurening vil dog fortsat være kortlagt på vidensniveau 2 for at sikre, at der tages højde for forureningen ved byggeri eller gravearbejde i fremtiden.

Byggeri og gravearbejde

Pigter

Man skal normalt søge amtet om tilladelse til at bygge eller grave på en grund, hvis der er kortlagt en jordforurening og grunden bruges til meget følsom eller følsom anvendelse.

Dog skal man ikke søge om tilladelse ved almindeligt havearbejde.

Kommunen er normalt myndighed i alle byggesager og skal derfor altid kontaktes, når man ønsker at bygge.

Flytning af jord

Flytning af jord fra arealer med kortlagte jordforureninger skal anmeldes til kommunen.

Muligheder

Det gør amtet

- Amtet kortlægger og gør en indsats over for jordforurening i indsatsområderne, dvs.
 - **i områder med boliger, børneinstitutioner og offentlige legepladser samt**
 - **i områder med værdifuldt grundvand.**
- Amtet indsamler oplysninger fra arkiver om virksomheder og aktiviteter, som erfaringsmæssigt forurenere.
- Amtet kortlægger en grund på vidensniveau 1, når man ved, at der er foregået forurenende aktiviteter på arealet.
- Amtet undersøger en grund, der er kortlagt på vidensniveau 1, hvis den ligger i et af amtets indsatsområder. Undersøgelsen skal afklare, om der faktisk er forurenede.
- Amtet kortlægger en grund med jordforurening på vidensniveau 2, hvis der er påvist jordforurening. Strækker jordforureningen sig kun over en del af grunden, kortlægger amtet kun den forurenede del.
- Amtet foretager yderligere undersøgelser på grunde efter en prioritering for at vurdere behovet for oprydning, sikring af beboere mod forurening med videre.
- Amtet giver besked om kortlægningen på vidensniveau 1 og vidensniveau 2 direkte til grundejeren.
- Amtet sørger for, at oplysningerne om, at grunden er kortlagt, kommer i Matrikelregisteret, som drives af Kort- og Matrikelstyrelsen.

Det kan man selv

- Hos amtet kan man få flere oplysninger om kortlægningen og om ens grund ligger i et af amtets indsatsområder.

Er man boligejer, kan man bede amtet om at få undersøgt sin grund inden for 2 år, hvis der på grunden er kortlagt en jordforurening på vidensniveau 1. Amtet betaler normalt for undersøgelsen.

En boligejer, der ikke kendte forureningen på købstidspunktet, kan i nogle tilfælde tilmelde sig "Værditabsordningen". Herved bliver amtets indsats over for forureningen fremmet. Det koster ca. 40.000 kr. at benytte sig af ordningen. Kontakt amtet for yderligere oplysninger.

- Grundejere kan selv sørge for undersøgelser og oprydning. Amtet giver gerne gode råd og vejledning til frivillige undersøgelser, oprydning og krav hertil.

Kortlægning kort fortalt

Information

- til ejere af forurenede grunde

Denne folder informerer om amtets kortlægning af jordforurening og om kortlægningens konsekvenser for grundejere og brugere.

I Danmark anvender især virksomheder og industrien mange kemikalier. Nogle steder er kemikalierne gravet ned, hældt ud eller spildt, så jorden er blevet forurenet.

Andre steder er det utætte tanke, defekte kloakker, lossepladser, trafik og skorstensrøg, som har betydet, at jorden er forurenet.

I de fleste tilfælde vil der ikke være nogen akut sundhedsfare ved at bo på en kortlagt grund, f.eks. fordi forureningen ligger tilpas dybt i jorden.

Men i de tilfælde, hvor forureningen kan skade menneskers helbred eller værdifuldt grundvand, skal der gribes ind.

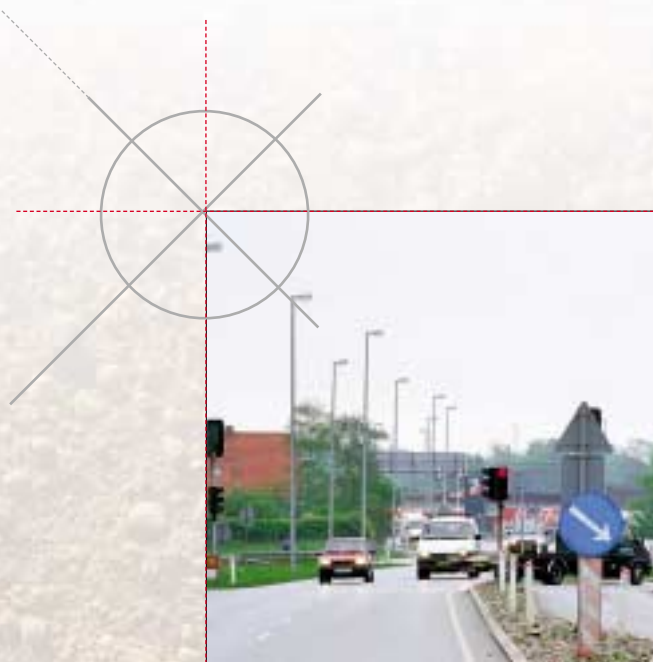
Amterne kortlægger derfor jordforureningen i samarbejde med kommunerne for at finde frem til, hvor der skal gøres en indsats.

Samlet set er kortlægningen en stor opgave, som amtet gennemfører over en årrække.

Kortlægning sker ved at samle oplysninger om, hvor der har ligget virksomheder og aktiviteter, som kan være skyld i jordforurening.

Hvis det er sandsynligt, at der er foregået aktiviteter, som gør, at jorden kan være forurenet, kortlægger amtet grunden på vidensniveau 1. Hvis der er påvist forurening, kortlægger amtet den forurenede del af grunden på vidensniveau 2.

Når der er kortlagt en forurening på en grund, skal man normalt have tilladelse til at foretage byggeri eller gravearbejde, og flytning af jord fra en grund skal anmeldes til kommunen.

**Få mere at vide om jordforurening på
Miljøstyrelsens hjemmeside, www.mst.dk**